

PÉNZMOSÁS ELLENI KÜZDELEM, FELÜGYELETI TEVÉKENYSÉG

Minőségellenőrzési Konferencia

2024. június 26.

dr. Simon-Petró Eszter

PÉNZMOSÁS ELLENI KÜZDELEM, FELÜGYELETI TEVÉKENYSÉG

I. A pénzmosás elleni küzdelem hazai aktualitása

1. Moneyval 6. körös országvizsgálat
2. Pmt. július 1-jei módosítása

II. Kérdőív kiemelt témakörei

1. Belső szabályzat
2. Kockázatértékelés
3. Ügyfél-átvilágítás
4. Bejelentési kötelezettség

III. Beérkezett kérdések

IV. Szakmai anyagok

I. A pénzmosás elleni küzdelem hazai aktualitásai

Moneyval 6. körös országértékelése

- 2015-2016 során lefolytatott 5. körös országvizsgálat alapján Magyarország megerősített nyomonkövetési eljárás alá került - Magyarország azóta az összesen 40 technikai megfelelési szempontból már *37 szempont tekintetében elérte a pozitív minősítést*
- **6. körös országvizsgálat várható menetrendje:**
 - 2025. április: országekzés a vizsgálatban résztvevő magyar hatóságoknak;
 - 2025. szeptember: „TC” kérdőív benyújtása – „technikai megfelelés”
 - 2025. december: „Effectiveness” kérdőív benyújtása – „hatékonyság”
 - 2026. április: helyszíni vizsgálat
 - 2026. október: „face-to-face meeting”
 - 2026. december: a Magyarországról készült, 6. körös országjelentés Moneyval plenáris ülés általi tárgyalása és elfogadása
- országvizsgálat kimenete nem von maga után jogi szankciókat - az esetleges szürke vagy feketelistára kerülésnek gazdasági következményei lehetnek (GDP csökkenés, beruházás elmaradás)

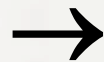
I. A pénzmosás elleni küzdelem hazai aktualitásai
PMT JÚLIUS 1-JEI MÓDOSÍTÁSA

2024.06.30-ig		2024.07.01-től	
KIJELÖLT FELELŐS VEZETŐ (Pmt. 3.§ 18a.)	<ul style="list-style-type: none">➤ PMT. SZOLGÁLTATÓ ÁLTALI VÉGREHAJTÁSÁÉRT- Irányító testület tagja vagy Felsővezető vagy Útmutató szerinti személy- Belső szabályzatban kijelölve	KIJELÖLT FELELŐS VEZETŐ (Pmt. 3.§ 18a.)	Ugyanaz, mint eddig
KIJELÖLT SZEMÉLY (Pmt. 31. § (1))	<ul style="list-style-type: none">➤ BEJELENTÉSEK TOVÁBBÍTÁSA NAV PEI FELÉ- vezetője, alkalmazottja vagy segítő családtagja	KIJELÖLT SZEMÉLY (Pmt. 31. § (1))	Ugyanaz, mint eddig
		MEGFELELÉSI VEZETŐ (Pmt. 3. § 23a)	<ul style="list-style-type: none">➤ PMT. FOGLALKOZTATOTTAK ÁLTALI VÉGREHAJTÁSÁÉRT- Vezető beosztású foglalkoztatott- Belső szabályzatban kijelölve

I. A pénzmosás elleni küzdelem hazai aktualitásai

Megfelelési vezető

- Könyvvizsgálók esetében a kamara határozza meg a feltételeket
- Belső szabályzat módosítás szeptemberben
- Pmt. alapján a kijelölt felelős vezetőtől eltérő személy lehet
- Könyvvizsgálói szektor sajátosságaira tekintettel bizonyos szolgáltatói létszám alatt lehet ugyanaz a személy

AZZAL, hogy ez esetben a kijelölt felelős vezetőre vonatkozó személyi követelménynek kell megfelelni (nem lehet lefelé delegálás!)

II. Kérdőív kiemelt témakörei

- I. Belső szabályzat – 1. kérdés
- II. Ügyfél kockázati besorolása – 2. kérdés
- III. Ügyfél átvilágítási intézkedések – 3-10. kérdés
- IV. Monitoring – 11. - 13. kérdés
- V. Bejelentési kötelezettség – 14-16. kérdés
- VI. Oktatás -17. kérdés
- VII. Nyilvántartás – 18. kérdés
- VIII. Szűrőrendszer – 19. kérdés

1. Belső szabályzat

Elegendet tett-e a szolgáltató a Pmt. és a Kit. szerinti belső szabályzat (a továbbiakban együtt: belső szabályzat) elkészítésével, átdolgozásával, valamint az előzőek jóváhagyásával/ igazolásával kapcsolatos kötelezettségeinek?

	Egységes belső szabályzat kiadásakor működő szolgáltató	Egységes belső szabályzat kiadása után tevékenységet kezdő szolgáltató
Kamarai egységes belső szabályzat	<ul style="list-style-type: none">➤ a belső szabályzat módosítása a mintaszabályzat módosulásával <u>automatikusan megtörténik</u>	<ul style="list-style-type: none">➤ a <u>hatálybaléptetésről</u> és a kijelölt személy(ek) nevről, beosztásáról és elérhetőségéről szóló <u>határozatot kell szolgáltatónak megküldenie a kamara illetékes területi szervezete elnökségéhez</u>➤ területi szervezet elnöksége a jóváhagyó határozatot nem kézbesíti a szolgáltatónak
Saját belső szabályzat	<ul style="list-style-type: none">➤ szabályzat átdolgozásának megtörténtéről a kamarát nem kell tájékoztatni➤ jóváhagyás céljából nem szükséges megküldeni➤ <u>megfelelés ellenőrzése a Pmt. ellenőrzés keretében</u>	<ul style="list-style-type: none">➤ tevékenység megkezdését követő 45 napon belül kötelesek a belső szabályzatukat kidolgozni➤ kamara <u>illetékes területi szervezetének elnökségéhez jóváhagyásra benyújtani</u>➤ területi szervezet hagyja jóvá

2. Kockázatértékelés

Az ellenőrzés alá vont szolgáltató az ügyfél-átvilágítás módjának meghatározása során dokumentáltan értékelte az útmutatóban meghatározottak szerint irányadó kockázatértékelési szempontokat és a kockázatértékelés az ügyfél besorolását alátámasztja-e?

- a kockázat alapú megközelítés a Pmt-ben előírt kötelezettségek teljesítésének alapja
- meghatározott szempontok figyelembe vétele mellett **a könyvvizsgáló saját mérlegelésére bízott** – az Útmutató 1. sz. melléklete nem „check list” szerű lista
- üzleti kapcsolat létesítése következtében milyen pénzmosási és terrorizmus-finanszírozási, esetlegesen proliferáció-finanszírozási, kockázatoknak van kitéve és milyen kockázatok fenyegetik őt.
- ügyfél **személyében – tevékenységében – működési körülményeiben** rejlő kockázatok és **földrajzi** kockázatok
- ügyféldosszién, az ügyfél nyilvántartásban, külön kockázatértékelési adatlapon, vagy egyéb módon

**AZONOSÍTÁS – ELEMZÉS -
MEGÉRTÉS**

**KOCKÁZATI KATEGÓRIA
MEGHATÁROZÁSA**

**KOCKÁZATKEZELÉSI ELJÁRÁSREND
TÍPUSÁNAK MEGHATÁROZÁSA**

2. Kockázatértékelés

Ügyfél és tényleges tulajdonos személyében rejlő kockázatok

1. üzleti/szakmai tevékenység

2. hírnév

3. jelleg/viselkedés

1. üzleti/szakmai tevékenység:

- kapcsolata van olyan ágazatokkal, amelyekhez általában magasabb korrupciós kockázat kapcsolódik, például az építőiparral, a gyógyszeriparral és az egészségügyi ellátással, a hadiiparral, a bányászattal és a közbeszerzéssel
- kapcsolata van olyan ágazatokkal, amelyekhez magasabb pénzmosási kockázat kapcsolódik, például bizonyos pénzforgalmi szolgáltatókkal, kaszinókkal vagy nemesfém-kereskedőkkel
- kapcsolata van olyan ágazatokkal, amelyek nagymennyiségű készpénzt használnak
- kiemelt közszereplő vagy kapcsolata van ilyennel, például ügyfél bármelyik vezető tisztségviselője kiemelt közszereplő

2. hírnév:

- felmerültek az ügyféllel vagy tényleges tulajdonosával szemben bűncselekményre vagy terrorizmusra vonatkozó vádak
- kapcsolatban álló bármely személy vagyonát befagyasztották közigazgatási vagy büntetőeljárás következtében

3. jelleg/viselkedés:

- tulajdonosi és ellenőrzési struktúrája összetett vagy átláthatatlan
- olyan jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amely vagyonkezelőként működik

2. Kockázatértékelés

Földrajzi kockázatok

ügyfél/TT székhely,
lakhely szerinti
ország

ügyfél/TT
tevékenység végzése
szerinti ország

ország, amelyekkel
ügyfél/TT üzleti
kapcsolatban van
vagy pü. vagy jogi
érdek fűzi

2. Kockázatértékelés

Termékekben, szolgáltatásban rejlő kockázatok

1. átláthatóság hiánya

2. összetettség

3. érték, volumen

1. átláthatóság hiánya

- milyen mértékben teszik lehetővé az ügyfél, a tényleges tulajdonos vagy a tényleges tulajdonosi struktúrák anonimitásának megőrzését, segítik elő a kilétük elrejtését - **például a bemutatóra szóló részvények, vagyonkezelői betétek, offshore gazdasági társaságok**

2. összetettség

- termékek vagy a szolgáltatások lehetővé tesznek-e harmadik felek által teljesített fizetéseket, illetve elfogadnak-e túlfizetéseket akkor is, ha azokra rendes körülmények között nem kellene számítani
- új technológiák vagy fizetési módok használata az adott termék, szolgáltatás vonatkozásában

3. érték, volumen

- termékek és a szolgáltatások készpénzintenzívek-e, mint például számos pénzforgalmi szolgáltatás

3. Ügyfél átvilágítás

ÜGYFÉL ÉS KÉPVISELŐ

3-4. kérdés

TÉNYLEGES TULAJDONOS

5-9. kérdés

ÜZLETI KAPCSOLAT

10. kérdés

3. Ügyfél átvilágítás

Ügyfél és képviselő azonosítása

3. kérdés: Rögzítésre került-e a Pmt. 7§ (2) a) és b) bekezdése szerinti összes adat?

- okiratok másolatai rendelkezésre állnak
- mellőzés ténye – születési családi és utónév; állampolgárság; anyja neve
- közhiteles nyilvántartásból történő adatlekérdezés ténye

4. kérdés: Rendelkezésre állnak-e az okirat másolatok vagy a közhiteles nyilvántartásból történt adatlekérdezés eredménye a Pmt. 7. § (8) szerint VAGY rögzítésre került-e, hogy az ellenőrzés a Pmt. 7. § (3a) szerint került mellőzésre?

3. Ügyfél átvilágítás

Tényleges tulajdonos azonosítása

- MINDEN tényleges tulajdonost azonosítani kell
- mindig természetes személy
- Pmt. 3. § 38. f) - vezető tisztségviselő mint TT – KISEGÍTŐ SZABÁLY
 - a) és b) pontok esetében csak
 - akkor ha a szolgáltató minden rendelkezésére álló eszközt kimerített és nem vezetett eredményre – rögzítendő! amit tett/tenni próbált
 - az azonosítás „lehetetlensége” nem okoz mérlegelés nélküli pénzmosás gyanút
 - érdemes az ügyfél képviselőjétől indoklást kérni arra vonatkozóan, hogy miért nem azonosítható természetes személy, aki az ügyfél végső tulajdonosa vagy aki egyéb módon tényleges irányítást, ellenőrzést gyakorol fölötte – érdemes ezt is rögzíteni a nyilvántartásban
 - minden vezető tisztségviselő azonosítása és személyazonosság igazoló ellenőrzése

3. Ügyfél átvilágítás

Tényleges tulajdonos azonosítása

5. kérdés: Rögzítésre került-e a Pmt. 9. § (1) bekezdése szerinti összes adat?

6. kérdés: Rendelkezésre áll-e a kiemelt közszereplői nyilatkozat? – mindig magas kockázati kategória – fokozott ügyfél-átvilágítás és monitoring

7. kérdés: Amennyiben kiemelt közszereplő a tényleges tulajdonos, akkor rögzítésre került-e, hogy a Pmt. 4.§ (2) bekezdés mely pontja szerinti közszereplő?

8. kérdés: Megtörtént-e a személyazonosság igazoló ellenőrzése bemutatott okirat vagy nyilvántartás alapján? – nem lehet másolatot készíteni!; az igazolvány típusa és a személyazonosság igazoló ellenőrzésének dátuma rögzítendő

3. Ügyfél átvilágítás

9. kérdés: Amennyiben a tényleges tulajdonos kiléte vonatkozásában kétség merült fel, ennek ténye és az ennek okán elvégzett további azonosítás intézkedések nyomon követhetők-e?

1. Információk mennyiségének bővítése

- hírnevével kapcsolatos információk, kedvezőtlen média hírek
- a családtagokra és a közeli üzleti partnerekre vonatkozó információk
- múltbeli és jelenlegi üzleti tevékenységeire vonatkozó információk
- miért az adott ország területén igényel az ügyfél bizonyos terméket vagy szolgáltatást, ha ez más országban indokoltabb lenne

2. Információk minőségének mélyítése

- vagyon forrására vonatkozó nyilatkozat

3. Felülvizsgálat gyakoriságának növelése

3. Ügyfél átvilágítás

ÜZLETI KAPCSOLATRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

10. kérdés: Rögzítésre kerültek-e a Pmt. 10 § (1) bekezdése szerinti adatok az üzleti kapcsolat vonatkozásában?

- a szerződés típusa, tárgya
- a szerződés időtartama
- teljesítés körülményeit (hely, idő, mód)
- az ügyfél kockázati szintje!!!
- információt az üzleti kapcsolat céljáról és tervezett jellegéről

4. Bejelentési kötelezettség

401. § Aki a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatos, törvényben előírt bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

BH2023. 266. – Precedens értékű határozat

- a cselekmény kizárólag mulasztással valósítható meg
- a bűncselekmény megállapításának feltétele, hogy az elkövető tudata átfogja, hogy bejelentési kötelezettsége van - PMT. 30. §, és önhibájából eredően nem teljesít azt
- a bejelentési kötelezettség alapja olyan adat, tény vagy körülmény megléte, amelyből okszerű következtetés vonható le a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására
- ezen adatoknak, tényeknek és körülményeknek, amelyek alapján a bejelentési kötelezettség objektív kritériumát meg lehetne állapítani nincs jogszabályi meghatározása. Így ilyennek tekinthető akár a szokásos vagy annak tűnő banki tranzakció is

4. Bejelentési kötelezettség

Fővárosi Ítéltábla Bf.312/2016/25.

- Kft1. ügyvezetője és tulajdonosa nem volt beazonosítható az eljárás során, az üzleti tárgyalásoknál és a szerződések aláírásakor soha nem jelent meg
- az ingatlanok eladáskor a könyvelési iratanyag átadása nem történt meg – a könyvelő az ingatlan vásárlásával kapcsolatos szerződéseket nem látott, ingatlan vásárlásról és értékesítésről nem hallott
- ingatlaneladási szerződés ügyvezetői minőségben történő aláírására vagy korábban került sor, mint ahogyan azt a többi résztvevő aláírta, vagyis az ügyvezető aláírása már a szerződésen szerepelt, vagy pedig később írta alá az okiratot.
- az üzleten 12 millió Ft veszteséget könyvelt el a Kft2. Ekkora veszteséggel túladni a Kft. vagyonán nyilvánvalóan nem az új tulajdonos akarata volt, hanem ez a kft vagyonának kimentését célozta a korábbi tulajdonosok akaratának megfelelően

4. Bejelentési kötelezettség

Kúria Kfv.I.35.146/2021/7. számú ítélete

➤ **40.000.000 forint bírság könyvviteli szolgáltatást végző cégnek**

- az ellenőrzés időpontjában 181 ügyfele volt
- alacsony és normál kockázati kategóriába sorolta az összes ügyfelet – magas kockázati besorolást nem alkalmazott
- saját belső szabályzata megfelelő előírásait a szolgáltató nem követte
- ellenőrzött öt ügyfél egyike sem adta át - felperes folyamatos kör e-mailjei ellenére - valamennyi bizonylatát könyvelésre

4. Bejelentési kötelezettség

Kúria Kfv.I.35.146/2021/7. számú ítélete

- pénzmosásra, a terrorizmus finanszírozására, vagy a dolog büntetendő cselekményből való származására utaló szokatlan körülmények:
 - ✓ az ügyfél többször késve, vagy felszólítás ellenére sem adja át az adott időszak gazdasági eseményeire vonatkozó dokumentumokat
 - ✓ több hónap eltelte után sem érkezik az ügyfél szervezettől számviteli bizonylat
 - ✓ a vezető tisztségviselő pedig nem elérhető a szolgáltató számára
- a vezető tisztségviselő passzivitást, a bizonylatok visszatartását szokatlan körülményként kellett volna értékelni - magas kockázatúnak kellett volna értékelni, tevékenységüket –saját belső szabályzata alapján is – megerősített eljárásban kellett volna figyelemmel kísérni

4. Bejelentési kötelezettség

Kúria Kfv.I.35.146/2021/7. számú ítélete

A döntés elvi tartalma

- ✓ A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása érdekében **készítendő belső szabályzat nem formális követelmény, az ott lefektetett előírásokat a működés során alkalmazni is kell.**
- ✓ A pénzmosásra, terrorizmus finanszírozására, vagy dolog büntetendő cselekményből való származására utaló adatok, tények, körülmények **tényleges bekövetkezésének vizsgálata nem tartozik a szolgáltató feladati közé. A bejelentéshez elegendő az arra utaló tények, körülmények észlelése.**

X X X

- **Btk. 413. § - nem minősül gazdasági titok megsértésének**
- **Kkt. 67. § (1) - nem jelenti a titoktartási kötelezettség megszegését**

III. Beérkezett kérdések

Belső ellenőrzés szolgáltatás, illetve bérszámfejtési szolgáltatás esetén szükséges-e alkalmazni a Pmt rendelkezéseit könyvvizsgáló cégnek?

- ✓ Nem – a belső ellenőrzés és bérszámfejtési szolgáltatás nem tartozik a Pmt. hatálya alá. A Kamara Pmt. szabályozása a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet önállóan (saját nevében és kockázatára) végző kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégekre terjed ki

Adótanácsadás esetében, sokszor egy-egy egyszeri egy órás konzultációt igényelnek csak ügyfelek. A Pmt rendelkezései erre is vonatkoznak, ugyanakkor több feladatot jelentenek, mint maga a megbízás. Van-e valamilyen egyszerűsített megoldás ilyen esetekre?

- ✓ Az adótanácsadási tevékenységet a NAV PEI, mint felügyeleti szerv által kiadott rendelkezések alapján kell végezni

Kell-e a könyvvizsgálónak ellenőriznie az ügyfél képviselője által megtett TT nyilatkozat tartalmát – miért kell ekkor nyilatkozni?

- ✓ Pmt. 9. § (1) értelmében köteles nyilatkozni és a 9. § (4) alapján köteles a szolgáltató tényleges tulajdonos személyazonosságára vonatkozó adat ellenőrzésére - DE amennyiben az előírt adatokat okirat, TT és egyéb nyilvántartás alapján rögzíteni tudja, akkor kockázatérzékenységi alapon a nyilatkozatát mellőzheti (Pmt. 9. § (5)). A mellőzés tényét rögzíteni kell

III. Beérkezett kérdések

Kamarai minta nyilvántartásokra lenne szükség

✓ Megfontoljuk szabályozási szempontból - a nyilvántartásban szereplő adatok azonban előírásra kerültek a törvény és a kamara által

Elegendő-e a kamarai szűrőrendszer használata vagy le kell tölteni a korlátozó intézkedései listát is évente/havonta/naponta többször is?

✓ Elegendő – ügyfél átvilágítás és kockázati besorolás esetén, továbbá a monitoring tevékenység keretében kell ellenőrizni. Kockázaterzékenységi megközelítés itt is alkalmazandó!

III. Beérkezett kérdések

Helyes-e, ha az ügyfélnek azt javasolni, hogy menjen be a számlavezető bankjához és kérje meg őket, hogy javítsák a NAV felé küldött adataikat, hogy ne kelljen a könyvvizsgálóknak eltérés jelzést tenni, ami 1 pont veszteséget jelent a minősítésben. Meg fog szünni az Afad szerinti TT nyilvántartás?

- ✓ Az Afad. tv. 11. § (1) bekezdése értelmében szolgáltató köteles az eltérés észlelését követően 5 munkanapon belül bejelenteni a nyilvántartó szerv felé. Az eltérésjelzés 1 ponttal csökkenti a TT indexet, amely még nem érinti az adatszolgáltató minősítését. Amennyiben tovább csökkenne a TT index, akkor is van az adatszolgáltatónak lehetősége korrigálni.
- ✓ Az Afad tv. szerinti nyilvántartás nem fog megszűnni, mert irányelvi előírás

Alapítvány TT azonosítása

- ✓ Afad. tv. 1 § (1) 27. pontja értelmében ezen nyilvántartás hatálya alá tartozik az alapítvány is - Pmt. 3. § 38. pont d) alpontja
- ✓ <https://birosag.hu/civil-szervezetek-nevjegyzeke> - alapítványok nyilvántartása

A mini szűrővel lekért ENSZ BT szankciós listán szereplők lekérdezésénél még mindig a cégekre és nem a személyekre kérdeznek rá. pl: egy Nagy János vagy Kis István (akikből sok lehet Magyarországon) kerül lekérdezésre hogy tudja megkülönböztetni az adatszolgáltatás melyikről van szó, ha nem kell a céget mögé tennünk?

- ✓ Az algoritmus működése informatikai kérdés

IV. Szakmai anyagok

MNB anyagok:

- [Az MNB 15/2022. \(IX.15.\) számú ajánlása a pénzmosási és terrorizmus finanszírozási kockázatok értékeléséről és a kapcsolódó intézkedések meghatározásáról](#)
- [komplex-tulajdonosi-strukturak.docx \(live.com\)](#)

Kamarai anyagok (szabályzatok mellett)

- [MKVK - Pénzmosás elleni tevékenység kamarai ellenőrzése](#) –
Segédlet a Pmt. kérdőív értékeléséhez (2023)

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

